

۳۹۹۵۳/
۵۸۲۵۵
۱۳۸۷ / ۴ / ۱۸

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

بسمه تعالی
"با صلوات بر محمد و آل محمد"

جناب آقای دکتر لاریجانی
رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه " موافقتنامه کشتیرانی تجاری - دریایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی مغرب " که بنا به پیشنهاد وزارت راه و ترابری در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۳/۱۹ هیئت وزیران به تصویب رسیده است، جهت طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می گردد.

محمد احمدی نژاد

رئیس جمهور

۳۹۹۵۳/۵۸۲۵۵

۱۳۸۷/۴/۱۸

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

مجلس شورای اسلامی
اداره کل قوانین

این لایحه در جلسه علنی ۱۳ مورخ ۱۷/۴/۸۷
اعلام وصول و در دفتر طرح ها و توابع دبیرخانه اداره کل قوانین
به شماره ثبت ۱۵۵ و شماره ترتیب چاپ ۱۸۱
درج گردید

بسمه تعالی

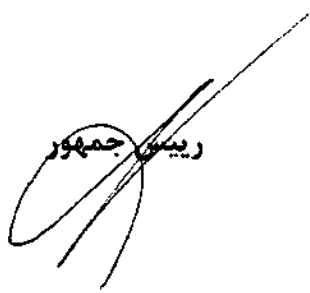
مقدمه توجیهی:

با عنایت به اهمیت کشتیرانی در حمل و نقل کالا و مسافر و با توجه به تأثیر حمل و نقل از طریق دریا و نیز تشویق و تسهیل آن در گسترش فعالیتهای تجاری و در راستای بهره‌گیری از امر یاد شده در زمینه‌سازی برای رشد اقتصادی و به منظور فعال نمودن، توسعه و بهبود کارایی کشتیرانی تجاری - دریایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی مغرب و تقویت و تعمیق همکاریهای دوجانبه، لایحه زیر جهت طی تشریفات قانونی تقدیم می‌گردد:

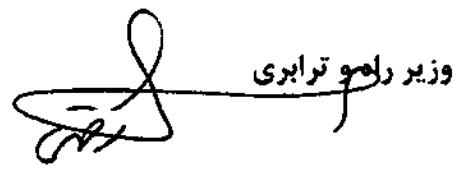
"لایحه موافقتنامه کشتیرانی تجاری - دریایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی مغرب"

ماده واحده - موافقتنامه کشتیرانی تجاری - دریایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی مغرب مشتمل بر یک مقدمه و نوزده ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود.

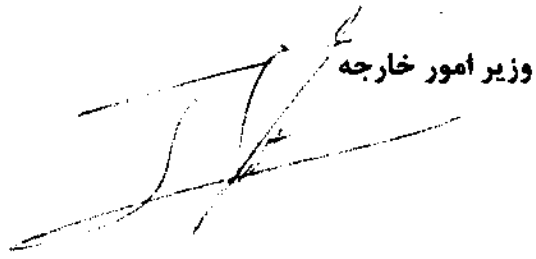
رئیس جمهور

وزیر راه و ترابری

وزیر امور خارجه

بسمه تعالی

موافقتنامه کشتیرانی تجاری - دریایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی مغرب

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی مغرب، که از این پس با عنوان «طرفهای متعاقد» به آنها اشاره خواهد شد، با تصدیق ضرورت توسعه و هماهنگی فعالیتهای کشتیرانی تجاری بین دو کشور به منظور فعال کردن همکاریهای دوجانبه در زمینه دریانوردی تجاری براساس برابری و منافع متقابل به شرح زیر توافق نموده‌اند:

ماده ۱- تعاریف

از نظر این موافقتنامه:

- ۱- اصطلاح «کشتی طرف متعاقد» به هر شناور تجاری اطلاق می‌شود که مطابق قوانین و مقررات یک طرف متعاقد به ثبت رسیده و تحت پرچم آن تردد نماید یا تحت اجاره شرکت کشتیرانی آن طرف متعاقد بوده و در زمینه حمل و نقل دریایی بین‌المللی به کار گرفته شده باشد.
- این اصطلاح شامل شناورهای زیر نمی‌شود:
 - الف- کشتی‌های جنگی و سایر شناورهایی که در خدمت نیروهای مسلح هستند؛
 - ب- شناورهای تحقیقاتی (آب نگاری، اقیانوس‌شناسی و علمی)؛
 - پ- شناورهای ماهیگیری؛
 - ت- شناورهای تفریحی، دولتی، بیمارستانی و سایر شناورهایی که فعالیتهای غیرتجاری انجام می‌دهند؛
 - ث- شناورهای با سوخت هسته‌ای؛
 - ج- کشتی‌های غیراستاندارد.

۲- اصطلاح «خدمه» شامل هر شخصی است که در کشتی هریک از طرفهای متعاقد بکار گمارده شده و تصدی اعمال مربوط به راهبری، عملیات یا نگهداری کشتی را به عهده داشته و نام وی در فهرست خدمه کشتی درج گردیده و دارای مدرک شناسایی دریانوردی مورد اشاره در ماده ۸ باشد.

۳- اصطلاح «قلمرو» در مورد هریک از طرفهای متعاقد به مناطق تحت حاکمیت یا صلاحیت آنها اطلاق می‌شود، مگر آنکه سیاق عبارت به نحو دیگری اقتضا کند.

۴- اصطلاح «مسافر» به شخصی اطلاق می‌شود که بدون آنکه مستخدم کشتی هریک از طرفهای متعاقد بوده و یا به انجام کاری در آن اشتغال داشته باشد، بوسیله آن کشتی حمل شود و نام وی در لیست مسافران کشتی درج شده باشد.

۵- اصطلاح «بندر» به محلی اطلاق می‌شود که دارای موقعیت و تأسیسات بندری بوده و به روی کشتیرانی تجاری بین‌المللی باز باشد.

۶- اصطلاح «شرکت کشتیرانی» به معنای شخص حقوقی است که در قلمرو یک طرف متعاقد مطابق قوانین داخلی آن طرف تأسیس و با استفاده از کشتی‌های ملکی یا استیجاری خود به حمل و نقل دریایی بین‌المللی اشتغال داشته باشد.

۷- مقامهای صلاحیتدار دریایی عبارتند از:

وزارت راه و ترابری (سازمان بنادر و کشتیرانی)، در جمهوری اسلامی ایران؛
وزارت تجارت دریایی، در پادشاهی مغرب

ماده ۲- همکاری

طرفهای متعاقد همه امکانات خود را برای توسعه همکاری‌های دوجانبه دریایی در زمینه کشتیرانی تجاری به کار خواهند گرفت. این همکاری شامل موارد زیر نیز می‌باشد.

- تجسس و نجات؛

- جلوگیری و مبارزه با آلودگی دریا به وسیله کشتی‌ها؛

- نظارت بر آمد و شد دریایی؛

- آموزش دریانوردی کارکنان و خدمه؛

- تبادل اطلاعات در زمینه امور دریایی

مشروط بر اینکه این همکاری در چارچوب قوانین هر یک از طرفهای متعاقد و کنوانسیونهای مربوط که طرفهای متعاقد به آن ملحق می‌شوند باشد.

ماده ۳- ارتباط میان سازمانهای مسئول

طرفهای متعاقد سازمانهای مسئول فعالیتهای دریایی خود را جهت برقراری روابط بین خود تشویق و مساعدت خواهند نمود.

ماده ۴- تسهیل حمل و نقل

۱- طرفهای متعاقد توافق نمودند :

الف- کشتی‌های خود را به حمل و نقل کالا میان بنادر دو کشور ترغیب و در جهت رفع موانعی که ممکن است از توسعه این حمل و نقل جلوگیری کند، همکاری نمایند؛
ب- از اشتغال کشتی‌های طرف متعاقد دیگر به حمل کالا از بنادر آن طرف به بنادر کشورهای ثالث و بالعکس ممانعت بعمل نیاورند. اگر چه خدمات کشتیرانی مسافربری منوط به تصویب طرفهای متعاقد خواهد بود.

۲- مفاد بند (۱) این ماده به حقوق کشتی‌هایی که تحت پرچم کشورهای ثالث به حمل و نقل تجاری دریایی بین بنادر طرفهای متعاقد و یا بین بنادر یکی از طرفهای متعاقد و بنادر کشور ثالث مبادرت می‌ورزند، خدشه‌ای وارد نخواهد ساخت.

ماده ۵- رفتار ملی

۱- هریک از طرفهای متعاقد نسبت به کشتی‌های طرف متعاقد دیگر، محموله‌ها، خدمه و مسافران آنها در موارد زیر همان رفتاری را خواهد داشت که با کشتی‌های خود که برای حمل و نقل دریایی بین‌المللی مورد استفاده قرار می‌گیرند، معمول می‌دارد؛

الف- ورود و خروج کشتی‌ها به آبهای سرزمینی، آبهای داخلی و بنادر؛

ب- توقف کشتی‌ها در بنادر، استفاده از بنادر برای عملیات تخلیه و بارگیری و استفاده از تسهیلات بندری؛

پ- سوار و پیاده کردن مسافر؛

ت- استفاده از خدمات مربوط به کشتیرانی تجاری- دریایی و همچنین عملیات مربوط.

۲- مفاد بند (۱) این ماده شامل موارد زیر نخواهد بود:

الف- فعالیت‌هایی که براساس قوانین داخلی هریک از طرفهای متعاهد منحصر به مؤسسات و سازمانهای متبوع آنهاست از قبیل کشتیرانی ساحلی (کابوتاز)؛
ب- مقررات مربوط به پذیرش و اقامت خارجیان در قلمرو هریک از طرفهای متعاهد؛

پ- مقررات مربوط به راهنمایی اجباری کشتی‌های خارجی؛
ت- استفاده از بنادری که به روی کشتی‌های خارجی باز نمی‌باشد.

ماده ۶- جلوگیری از تأخیر

۱- طرفهای متعاهد در چارچوب قوانین و مقررات بندری خود و براساس مفاد معاهدات بین‌المللی اقدامات لازم را برای تسهیل و سرعت بخشیدن به حمل و نقل دریایی و جلوگیری از تأخیرهای غیرضروری کشتی‌های طرف متعاهد دیگر در بنادرشان به عمل خواهند آورد.

۲- مفاد بند (۱) این ماده تأثیری بر حق طرفهای متعاهد در اجرای قوانین و مقررات مربوط خود در مورد گمرک، قرنطینه و سایر موارد مربوط به ایمنی شناورها و بنادر، جلوگیری از آلودگی دریا، حفاظت از جان انسانها، حمل ایمن کالاهای خطرناک و پذیرش خارجیان نخواهد داشت.

ماده ۷- شناسایی گواهینامه‌ها

۱- اسناد ثبت و تابعیت کشتی‌های هریک از طرفهای متعاهد که براساس مقررات توسط مقامهای صلاحیتدار آن طرف متعاهد صادر شده و نیز گواهینامه‌های اندازه‌گیری ظرفیت که به موجب کنوانسیون بین‌المللی اندازه‌گیری ظرفیت کشتی مورخ ۱۳۴۸ هجری شمسی برابر با ۱۹۶۹ میلادی صادر شده و سایر اسناد کشتی که با رعایت ضوابط کنوانسیون‌های بین‌المللی مربوط توسط مقامهای متعاهد صادر و یا مورد شناسایی قرار گرفته، توسط مقامات طرف متعاهد دیگر به رسمیت شناخته خواهد شد.

۲- محاسبه حقوق و عوارض بندری براساس گواهینامه‌های اندازه‌گیری ظرفیت مندرج در بند (۱) این ماده انجام خواهد گرفت.

ماده ۸ - شناسایی مدارک خدمه

هریک از طرفهای متعاهد مدارک شناسایی خدمه کشتی را که توسط مقامهای صلاحیتدار طرف متعاهد دیگر صادر و یا به رسمیت شناخته شده است، به رسمیت خواهد شناخت. مدارک شناسایی مزبور به شرح زیر می‌باشند:

- برای خدمه کشتی‌های جمهوری اسلامی ایران: شناسنامه دریانوردی؛
(Seafarer's Identity document)

- برای خدمه کشتی‌های مغرب، شناسنامه دریانوردی
(Le Livret Maritime)

هرگونه تغییر در مدارک شناسایی هر یک از طرفهای متعاهد از طریق مجاری دیپلماتیک به اطلاع دیگر طرف متعاهد خواهد رسید.

ماده ۹ - اقامت در بندر

اعضاء خدمه یک طرف متعاهد که دارای مدارک شناسایی موضوع ماده ۸ این موافقتنامه می‌باشند، می‌توانند جهت اقامت موقت بدون ویزا به شهرک یا شهرداری که بندر در آن واقع شده است برای مدتی که کشتی‌های آنها در بندر طرف متعاهد دیگر متوقف می‌باشند، بروند، مشروط بر اینکه در هر حال نام این افراد در فهرست خدمه کشتی که به مقامات مربوط بندر ارائه می‌گردد، ثبت شده باشد. اعضاء بیمار خدمه می‌توانند برای درمان به ساحل بروند و ممکن است مدت زمان لازم برای چنین درمانی را در بیمارستان بمانند، به علاوه هر یک از طرفهای متعاهد باید تا حد امکان، به خدمه کشتی طرف متعاهد دیگر، مطابق مقررات ملی خود، کمکهای پزشکی لازم ارائه نماید. در مدت زمانی که این اعضاء خدمه از کشتی‌های خود پیاده و سپس به کشتی‌هایشان بر می‌گردند، تابع مقررات اداری قابل اجرا در بندر خواهند بود.

ماده ۱۰- هبور و بازگشت خدمه به کشورهای متبوع خود

۱- اعضاء خدمه یک طرف متعاهد که دارای شناسایی موضوع ماده ۸ می‌باشند، مجاز خواهند بود که تا به قلمرو طرف متعاهد دیگر به منظور بازگشت به کشور متبوع، پیوستن به کشتی خود یا برای دلایل دیگر قابل قبول از نظر طرف متعاهد دیگر، پس از انجام تشریفات که توسط قوانین و مقررات مربوط طرف متعاهد دیگر در نظر گرفته شده است، وارد شده، یا از آن خارج شوند یا از قلمرو آن مسافرت نمایند.

۲- هر دو طرف متعاهد توافق می‌نمایند در صورتی که اعضاء خدمه دارای مدارک شناسایی صادره توسط یکی از طرفهای متعاهد، به شکل مقرر در ماده ۸، باشند، برای بازگشت به کشور صادر کننده، دیگر انجام هیچ تشریفات دیگری قطع نظر از ملیت آنها ضرورت نخواهد داشت.

۳- علیرغم مفاد این موافقتنامه، هر یک از طرفهای متعاهد این حق را برای خود محفوظ می‌دارد که از ورود اعضاء خدمه‌ای که نامطلوب محسوب می‌شوند به قلمرو خود و اقامت در آن جلوگیری نماید.

۴- مفاد هر یک از بندهای این ماده بر قیود و شرایط قانونی طرفهای متعاهد درباره ورود و اقامت خارجیان در قلمرو کشور متبوعشان تأثیر نخواهد داشت.

ماده ۱۱- تماس با نمایندگان دیپلماتیک

۱- فرمانده کشتی یک طرف متعاهد یا اعضاء خدمه که از طرف او برگزیده شده‌اند، حق دیدار با نمایندگان رسمی کشور متبوع خود یا نمایندگان شرکت خود را خواهند داشت.

۲- مقامات رسمی، نمایندگان دیپلماتیک و صاحبان کشتی یا نمایندگان آنها از یک طرف متعاهد می‌توانند، ضمن رعایت قوانین و مقررات مربوط لازم‌الاجرا در کشور میزبان، با اعضاء خدمه آن طرف متعاهد تماس گرفته و ملاقات نمایند.

ماده ۱۲- رعایت قوانین و مقررات طرف متعاقد دیگر در قلمرو آن

۱- کشتی‌های هر یک از طرفهای متعاقد همچنین کشتی متعلق به شرکتهای کشتیرانی هر یک از طرفهای متعاقد، هنگامی که در قلمرو طرف متعاقد دیگر می‌باشند، تابع قوانین و مقررات طرف متعاقد اخیر خواهند بود.

۲- مسافران و صاحبان کالا باید قوانین و مقررات لازم‌الاجرای را که در قلمرو هر یک از طرفهای متعاقد ناظر بر ورود، اقامت و عزیمت مسافران و نیز واردات، صادرات و انبار کردن محموله می‌باشد به ویژه مقررات حاکم بر ترک بندر، مهاجرت، گمرک، مالیات و قرنطینه را رعایت نمایند.

ماده ۱۳- کمک و مساعدت

۱- چنانچه کشتی یکی از طرفهای متعاقد در آبهای داخلی یا آبهای سرزمینی طرف دیگر متعاقد با خطر مواجه شود یا دچار سانحه گردد مقامات صلاحیتدار طرف متعاقد دیگر کلیه اقدامات ممکن را برای نجات و کمک به مسافران، اعضاء خدمه، کشتی و محموله انجام خواهند داد و مراتب را هر چه سریعتر به اطلاع مقامات مربوط طرف متعاقد دیگر خواهند رساند.

۲- کلیه هزینه‌های مربوط به نجات مطابق قوانین و مقررات داخلی کشور نجات دهنده و همچنین کنوانسیون‌های بین‌المللی محاسبه خواهد شد.

۳- چنانچه محموله، تجهیزات، خواربار و سایر اموال که در شرایط اضطراری از کشتی تخلیه شده یا نجات داده شده‌اند، نیاز به انبار شدن موقت در قلمرو طرف متعاقد دیگر داشته باشند، مراتب باید به موقع به اطلاع گمرک جهت اعمال کنترل و نظارت برسد. محموله، تجهیزات، خواربار و اموال مزبور مشمول حقوق گمرکی، سود بازرگانی یا سایر مالیاتهایی که تنها به دلیل ورود به قلمرو طرف دیگر متعاقد تعلق می‌گیرد، نخواهد شد، به شرط اینکه آنها برای مصرف یا استفاده در آن قلمرو عرضه نشده باشند.

ماده ۱۴- شرکتهای کشتیرانی

شرکتهای کشتیرانی هر یک از طرفهای متعاقد می‌توانند مطابق قوانین، قواعد و مقررات طرف متعاقد دیگر، اقدام به تأسیس دفاتر نمایندگی در قلمرو آن طرف

متعاقد نموده و مشغول فعالیتهای تجاری براساس قوانین، قواعد و مقررات آن طرف شوند.

ماده ۱۵- انتقال آزاد درآمد

هر یک از طرفهای متعاقد طبق قوانین و مقررات ملی خود و براساس عمل متقابل حق استفاده، تسعیر و انتقال آزاد درآمد و دیگر عواید ناشی از خدمات کشتیرانی ارائه شده در قلمرو آن طرف متعاقد را به شرکتهای کشتیرانی طرف متعاقد دیگر اعطاء خواهد کرد.

ماده ۱۶- کار گروه (کمیته) مشترک

کار گروه (کمیته) مشترکی متشکل از نمایندگان مقامهای مربوط تشکیل خواهد شد و به تناوب و به شکل ادواری و یا بنا به تقاضای هریک از طرفهای متعاقد در موارد زیر تشکیل جلسه خواهد داد:

الف- بحث، بررسی و اجرای این موافقتنامه؛

ب- انجام مطالعات مشترک درخصوص ارائه خدمات جدید در زمینه حمل و نقل دریایی؛

پ- حل و فصل اختلافات ناشی از اجرای مفاد این موافقتنامه.

ماده ۱۷- حل و فصل اختلاف

هرگونه اختلاف ناشی از اجرای این موافقتنامه در کارگروه (کمیته) مشترک حل و فصل خواهد شد. در صورتی که اختلاف مورد نظر در این کارگروه (کمیته) حل و فصل نگردد، مراتب به منظور مذاکره مستقیم به مقامات ذیصلاح ارجاع خواهد شد و اگر مذاکرات مستقیم میان مقامات ذیصلاح نیز نتیجه‌ای در بر نداشته باشد، اختلافات از طریق مجاری دیپلماتیک حل و فصل خواهد شد.

ماده ۱۸- عضویت

مفاد این موافقتنامه تأثیری بر حقوق و تعهدات ناشی از عضویت هر یک از طرفهای متعاقد در سازمانها یا کنوانسیونهای بین‌المللی یا منطقه‌ای نخواهد داشت.

ماده ۱۹- لازم الاجرا شدن

۱- این موافقتنامه سی روز پس از وصول آخرین اطلاعیه هر یک از طرفهای متعاقد از طریق مجاری دیپلماتیک مبنی بر تأیید انجام کلیه تشریفات قانونی مربوط به لازم الاجرا شدن موافقتنامه، به مورد اجرا گذاشته خواهد شد.

۲- این موافقتنامه برای مدت پنج سال لازم الاجرا باقی خواهد ماند. پس از آن بخودی خود تمدید اعتبار خواهد شد مگر اینکه هر یک از طرفهای متعاقد اطلاعیه‌ای کتبی برای فسخ موافقتنامه ارائه نمایند. این موافقتنامه شش ماه پس از اطلاعیه مزبور فسخ خواهد شد.

۳- این موافقتنامه در صورت لزوم با موافقت کتبی طرفهای متعاقد از طریق مجاری دیپلماتیک اصلاح خواهد شد. اصلاحیه نیز همانند موافقتنامه لازم الاجرا خواهد گردید.

برای گواهی مراتب فوق امضاء کنندگان زیر که از سوی دولت متبوع خود به طور مقتضی مجاز می‌باشند، این موافقتنامه را امضاء کردند.

این موافقتنامه در دو نسخه اصلی به زبانهای فارسی، عربی و انگلیسی تنظیم شده و همه متون از اعتبار یکسان برخوردار خواهند بود. در صورت بروز اختلاف در تفسیر متون، متن انگلیسی ملاک عمل می‌باشد.

این موافقتنامه در تهران در تاریخ ۸۶/۱۲/۶ برابر با ۲۵ فوریه ۲۰۰۸ به امضای نمایندگان دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی مغرب رسید.

از طرف
دولت پادشاهی مغرب
عبدالطیف معزوز
وزیر تجارت خارجی

از طرف
دولت جمهوری اسلامی ایران
سید مسعود میر کاظمی
وزیر بازرگانی

مدرک شناسایی دریانوردی مورد اشاره در ماده ۸ باشد.

طرف متعاهد مطابق قوانین داخلی آن طرف تاسیس و با استفاده از کشتی‌های

(Le Livret Maritime)

دیگر، پس از انجام تشریفات که توسط قوانین و مقررات مربوطه طرف متعاهد دیگر در نظر گرفته شده است، وارد شده، یا از آن خارج شوند و یا از قلمرو آن مسافرت نمایند.

درباره ورود و اقامت خارجیان در قلمرو کشور متبوعشان تأثیر نخواهد داشت.

کشتی‌های هر یک از طرفهای متعاهد همچنین کشتی‌های متعلق به شرکت‌های

خدمه، کشتی و محموله انجام خواهند داد و مراتب را هر چه سریعتر به اطلاع مقامات مربوط طرف متعاهد دیگر خواهند رساند.

این موافقتنامه شامل دو نسخه اصلی به زبانهای فارسی، عربی و انگلیسی تنظیم شده و همه متون از اعتبار یکسان برخوردار خواهند بود. در صورت بروز اختلاف در تفسیر متون، متن انگلیسی ملاک عمل می‌باشد.